

Česká olympijská akademie 2005 - 2008

ČOA je podle svého statutu vědeckým, studijním, informačním a propagačním centrem olympijského hnutí v České republice se sídlem v Praze. V roce 2007 si její nejen její členové, ale celý ČOV připomněli 20. výročí jejího založení.

ČOA vyvíjí svoji činnost v pracovních skupinách, zaměřených na olympijskou výchovu, olympismus a společenské sportovní vědy, historii, dokumentaristiku a bibliografii olympijského hnutí, propagaci, umění a kulturu, v jejím rámci působí také český Výbor P. de Coubertina.

ČOA v letech 2005 – 2008 navázala na své propagační, publikační, vědecké a aktivity z předchozího olympijského cyklu.

Permanentní činností ČOA je studium a propagace olympismu – filosofie olympijského hnutí, ve kterém v současné době dominují: názorová pluralita, různé doktríny, zjevné i skryté rozpory ve výkladu jeho podstaty v souvislostech s rozvojem, medializací a komercializací sportu. Základní principy olympismu, jako nemateriální dědictví Pierre de Coubertina, jsou proto trvalou výzvou k čistotě a etice sportu. V současném olympismu lze identifikovat synchronii jak antické, liberálně humanistické, tak i pozitivistické, pragmatické orientace. ČOA se připojuje k proudu raženému MOV a MOA v hledání nových, dnešnímu rozšíření a významu sportu i olympijského hnutí více odpovídajících rysů, obsahů i forem olympismu. V průběhu své existence probíhala v ČOA ve spolupráci se zástupci Klubu Fair play, členů ČOV a dalších přizvaných odborníků diskuse k otázkám současného olympismu.

Pro olympijskou výchovu ČOA přispěla do tvorby i diskuse o „*Rámcových vzdělávacích programech*“ (RVP) pro základní a střední školy. Doporučila náměty jak rozšířit obsah učiva o vybraná olympijská témata. ČOA pro novou koncepci vzdělávání mládeže na ZŠ a SŠ navrhla rozšířit rámcové bloky učiva o témata:

- „Člověk a zdraví“,
- „Sport jako prostředek sdružování lidí“,
- „Olympijské hry“,
- „Vnímání netolerantních projevů v chování lidí“,
- „Unfair a fair chování v životě a ve sportu“,
- „Realizace olympijských myšlenek v čestném soupeření i ve vypjatých situacích her a soutěží“,
- „Ochrana přírody při sportu“,
- „Pomoc handicapovaným“ aj.

Uvedená témata byla nejdříve v pilotních projektech (2005-2006) ověřována a od roku 2007 do školních vzdělávacích programů zařazena. Součástí olympijské výchovy je pořádání místních školních „olympijských her“. Členové ČOA odpovědní za spolupráci se školami se těchto her v nejrůznějších částech naší republiky účastní. V roce 2006 byla navázána užší spolupráce s J. Tupým, náměstkem ředitele Výzkumného ústavu pedagogického MŠMT, který je za rámcové programy a jejich realizaci na školách zodpovědný. Spolupráce bude dále zaměřena na přípravu didaktických materiálů pro školy a školení učitelů v oblasti olympijské výchovy.

ČOA sama pořádala nebo se podílela na pořádání několika konferencí a seminářů, např.:

- „Tělesná výchova, sport a rekreace v procesu současné globalizace“ (Fakulta tělesné kultury UP Olomouc. 2005.
- Mezinárodní konference Pierre de Coubertin at Brunetta d'Usseaux (Kolář, referát o J.S. Guthovi- Jarkovském). 2006.
- Konference ISHEOS, Sport, národnost, nacionalismus. Národní olympijské výbory – „národní“ nebo „stát“ (F. Kolář). 2006.
- Mezinárodní sympóziium *Coubertin Heritage Pedagogical Message*, Piešťany – Slovensko – říjen 2006, diskusní příspěvek o setkání českých „olympijských“ škol 2005 v Táboře.
- Výjezdní zasedání 2006, 12 – 14 . 5 „Po stopách Olympismu v Pardubickém kraji, rodný dům J.S. Gutha – Jarkovského.
- Výjezdní zasedání 2006, 10-12.11. „Olympismus a totalita“ , Fakulta tělesné kultury UP v Olomouci.
- „Pohyb ve výchově, umění a sportu“ Pedagogická fakulta UK Praha, květen 2006
- Páté světové fórum „Sport a svět harmonie: role olympijské výchovy a kultury. Uspořádal MOV a BOCOG v říjnu 2006 v Pekingu. Účast předseda ČOA A. Rychtecký. Vyslaný zástupce ČOV a ČOA se účastnil diskuse o koncepci olympijské výchovy. Hlavním přínosem fóra je vzájemná informovanost, percepce trendů v olympijské výchově a kultuře i bilaterální jednání o možné spolupráci.
- Slavnostní zasedání České olympijské akademie k 20. výročí jejího založení. Praha 2007.
- „Ethos ve výchově, sportu a umění“, Pedagogická fakulta UK, 2008, s podporou a účastí členů ČOA.
- Pracovní seminář k aktuálním otázkám prosazování principů „Olympismu“, FTVS Praha jako součást přednášek a seminářů učitele škol při akci „*Tělo Praha 2008*“.
- All-Russian Scientific-practical Conference with International Participation On the Way to the XXII. Olympic and XI. Paralympic Winter Games " (Krasnodar, zaslání příspěvku: Rychtecký & Dovalil: Olympic Education as a part of the Czech educational system).
- Exkurze pracovní skupiny historiků „Po stopách olympismu v Královéhradeckém kraji“.
- Rozšířené zasedání ČOA (spolupráce se Slovenskem) k tématu „Olympismus po OH v Pekingu“, 2008.

ČOA připravila pro virtuální kongres MOV 2009 v Kodani, který bude zaměřen na prezentaci návrhů, připomínek aj. k olympijskému hnutí, tři témata:

- A. Rychtecký: *The Olympic Values in the Czech Educational Concept*
- P. Belšan: *De créer un symbole du fair play et de sa présentation officielle au mouvement international olympique*
- J. Dovalil: *Les journées olympiques des enfants et de la jeunesse dans la République tcheque (JOEJ) – une maniere de s'identifier réellement aux idéaux olympiques.*

V roce 2005 připravila Česká olympijská akademie pro složky i členy ČOV odbornou exkurzi s olympijskou tematikou: Museum MOV a Olympijské studijní centra, prohlídka komplexu MOV, diskuse s odpovědnými pracovníky Olympijské solidarity k programům a projektům: Kultura a výchova, Olympijské akademie. Komentované prohlídky Olympijských středisek ZOH v Německu (Ga-Pa), Rakousku

(Innsbruck), Itálii (Turín), Francii (Chamonix). V roce 2007 akademie připravila exkurzi po olympijských střediscích Západní Evropy (Londýn, Much Wenlock, Mirville, Saint Rémy-les-Chevreuse, Paříž), byla realizována jako společný projekt složek ČOV: ČOA, ČKO, ČKFP.

Publikace

- DOVALIL, J. Jak dál v olympismu? *Tělesná výchova a sport mládeže 70*, 2005, č.8, s. 2-4.
- DOVALIL, J., DVORÁK, F., HRDINA, J. Hry XXVIII. olympiády v Athénách 2004 v číslech a faktech. *Tělesná výchova a sport mládeže 70*, 2004, č. 8, s. 34 – 45.
- DOVALIL, J., CHOUTKA, M., SVOBODA, B. Pohledy na současný sport. *Česká kinantropologie 9*, 2005, č. 1, s. 45 – 60.
- Rychtecký, A. & Naul, R. (2005). Goal orientation and perception of olympic ideals in European youth. *AUC – Kinanthropologica Vol. 41, 2 – 2005*
- Rychtecký, A. & Naul, R. (2005). Goal Orientation and Perception of Olympic Ideals in the Czech and German Youth. *AUC- Kinanthropologica, 41, 2, 35-48.*
- DOVALIL, J., JELÍNKOVÁ, H., KURKA, J., ŠESTÁK, Z. Český klub olympioniků 1975 – 2005. Praha: Olympia – ČOV, 2005. Olympijská knihovnička č. 38, 20 s.
- DOVALIL, J., DVORÁK, F., HRDINA, J. Zimní olympijské hry Turin 2006. *Tělesná výchova a sport mládeže 72*, 2006, č.1, s. 2 – 8.
- DOVALIL, J. Poznámky k současnosti a budoucnosti olympismu. In: *VII. Olympijský kongres 1925 v Praze a jeho místo v dějinách olympijského hnutí.* Olympijská knihovnička č. 40. Praha: Český olympijský výbor, 2007, s. 62 – 70.
- DOVALIL, J. Sport ve společenském kontextu (nejen) České republiky. In DOVALIL, J. a kol. (ed.) *Postavení, organizace a financování sportu v České republice.* Sborník příspěvků z konference ČOV. Praha: Olympia 2006, s. 5 – 8. ISBN 978-80-7033-999-2.
- Rychtecký, A. & Dovalil, J. (2007). The concept of Olympic Education in the Czech Schools. Prezentováno na Zasedání předsedů NOA v Antické Olympii.
- Rychtecký, A. (2007). Olympic Education in the Educational Programs at the Czech Schools. *AUC-Kinanthropologica, 43, 1, 35 – 48.*
- Rychtecký, A. (2006). Olympic Education in the Czech Educational System. In: *Leipziger Sportwissenschaftliche Beiträge, 47 (2), 39–42.*
- DOVALIL, J. *O smyslu olympijských her a sportu vůbec.* Olympijská knihovnička č. 43. Praha: Český olympijský výbor 2008. 14.
- DOVALIL, J. Sport na počátku třetího tisíciletí. In: *Revitalizace měst v kontextu udržitelného rozvoje.* Sborník příspěvků z konference URBES 2007. Praha: Academy partners, 2008. 6 s. CD.
- DOVALIL, J. Sport pro rozvoj z perspektivy Českého olympijského výboru. In: *Sport pro rozvoj.* Sborník příspěvků z konference. Praha: Informační centrum OSN, 2008. 8 s. CD.
- Rychtecký, A. (2007). The renewal of Olympic Education in the Czech Educational System. Presented at 4th International Symposium. University of Ljubljana, Sport faculty. November 13-16. 2008.
- DOVALIL, J. Olympiády dětí a mládeže České republiky. *Tělesná výchova a sport mládeže 73*, 2007, č.6, s.20-23.
- DOVALIL, J. Konstancy a proměny olympismu. In *20 let České olympijské akademie.* Olympijská knihovnička č. 41. Praha: Olympia 2007, s. 37 - 42. ISBN 978-80-7376-071-7.
- Hladík, P. (2006). Olympijské hry (1896-2004), Zimní olympijské hry (1924-2006) CD.
- Kynos, J. a kol. (2006) Klub olympijských sběratelů (KOS). Olympijské memorábie. Praha: ČOV.
- Olympijské knihovničky (2005 – 2008)
39. České olympijské odznaky a medaile (2006)

40. VIII. Olympijský kongres 1925 v Praze
41. 20 let České olympijské akademie

ČOA se podílí také na expozičních aktivitách, nejčastěji ve spolupráci s Museem tělesné výchovy a sportu Praha, kolektivním členem ČOA:

Olympijská mozaika 2. 12. 2005 – 12. 3. 2006, Praha, Lobkovický palác na Pražském hradě. Výstava byla věnována české a československé účasti na zimních olympijských hrách, konala se rovněž k 80. výročí kongresu MOV (Praha 1925)

Stálá expozice Olympismu, FTVS, 2006, prezentuje historické i aktuální prameny olympismu. Na tvorbu výstavy přispěl MOV z fondu Olympijské solidarity.

Rok 1968 a sport (OH v Mexiku, ZOH v Grenoblu).

Sto let českého svazu ledního hokeje, 2008.

Putovní výstava olympiády dětí a mládeže pro komisi ODM.

Ve výzkumné činnosti bylo ve spolupráci s ČKO realizováno dotazníkové šetření u 215 českých olympioniků, o jejich postojích k OH, olympijským hodnotám. Šetření je specifickou součástí výzkumného záměru FTVS UK v Praze: „Aktivní životní styl v biosociálním kontextu“, pod názvem: „Aktivní životní styl v utváření a interiorizaci olympijských principů v ontogenetickém kontextu“, na kterém se pracovní skupina ČOA „Olympismu a olympijské výchovy“ podílí. Dílčí výsledky byly prezentovány již v závěru roku 2008.

Do okruhu působnosti ČOA patří také Patronátní školy ČOV – školy s čestnými názvy ve vztahu k olympismu. Vznikly v roce 1999 jako „laboratoře“ rozvoje olympijských idejí mládeže. Identifikace mladé generace s olympijskými myšlenkami má přispět k jejímu rozšiřování jak v místech i regionech kde tyto školy působí, ale i v jejich dalším rozšiřování. ČOA, která vznik patronátních škol iniciovala, jim v jejich práci soustavně pomáhá. Nejen materiálně, ale zejména literaturou i dalšími názornými pomůckami (videofilmy aj.), zkušenostmi. Několikaletá činnost vybraných patronátních škol prokázala, že jak vlastní myšlenka, tak i výběr konkrétních škol byl velmi zdařilý. Školy vyvíjejí vlastní aktivitu a vhodně ČR, ČOV a ČOA úspěšně prezentují nejen doma, ale i v zahraničí.

Základní škola a gymnázium *Jiřího Gutha-Jarkovského* v Praze 1 pořádají pravidelně semináře a vědomostní soutěže s olympijskou tematikou.

Gymnázium Pierre de Coubertina v Táboře. Studenti i učitelský sbor se do „olympijských“ aktivit na škole intenzivně zapojují a úspěšně reprezentují své Gymnázium na světových Fórech středních škol s čestným názvem P. Coubertina (Lausanne 2001, Arenzano 2003, Radstadt 2005, Tábor 2007). Dlouhodobě úspěšná činnost Gymnázia Pierre de Coubertina vedla ČOA k návrhu uspořádat první setkání českých škol olympijského hnutí (Praha, Brno, Ostrava, České Budějovice a Tábor) 27. – 29. května 2005 v Táboře. V roce 2007 organizovalo Gymnázium na své půdě velmi úspěšně 6. Fórum těchto škol s čestným názvem Pierre de Coubertin, kterého se zúčastnila družstva z 20 škol z 16 zemí. Garantem setkání byl *Mezinárodní výbor Pierre de Coubertina*. Do přípravy a organizace setkání se zapojilo celkem 60 studentů v rolích průvodců, rozhodčích, zapisovatelů, reportérů i diváků.

MOV a Mezinárodní olympijská akademie zvou každoročně mladší sportovce do řecké Olympie ke studijním pobytům. Na základě výběrového řízení ČOA každoročně vysílala několik postgraduálních studentů oborových vysokých škol. V roce 2005 ČOA organizovala literární soutěž, vyhlášenou MOV a ČOV na téma Sport a umění.

Ze shromážděných 86 prací od studentů základních a středních škol (2 věkové kategorie 12 – 18 let) byly vybrány tři nejlepší práce. Na slavnostním zasedání Klubu Fair play v březnu 2006, obdrželi vítězové literární soutěže diplomy MOV a pamětní medaile ČOV. Nejlepší práce Martiny Babišové z Gymnázia v Ostravě-Porubě, byla spolu s pracemi ostatních zemí publikována ve sborníku editovaném MOV.

ČOA organizovala národní kolo umělecké soutěže Sport a olympismus (sochy a obrazy, kresby, grafika, soutěže se mohli zúčastnit zájemci bez rozdílu věku, renomovaní i začínající talentovaní umělci), kterou na rok 2008 vyhlásil MOV – jeho Komise pro kulturu a olympijskou výchovu - ve spolupráci s Olympijským muzeem v Lausanne. Přihlášená díla posuzoval odborná porota (akademičtí malíři, historici umění, zástupci ČOV). Jako nejlepší ohodnotila malbu M. Rittsteina „Peking“. Obraz byl zaslán do soutěže v Lausanne, v mezinárodní konkurenci se mezi vítěznými díly neumístil.

Člen Rady ČOA P. Belšan námětově a scenáristicky zpracoval šestnáctidílný seriál Člověk ve sportu, který natočila a vysílala na ČT 4 Sport. Seznamuje srozumitelnou formou diváckou veřejnost s těmi faktory, které podmiňují sportovní výkon. Dílčí pořady seriálu tvoří tematické celky, zaměřené zpravidla na určité sportovní odvětví či specifickou problematiku technologie, ale i společenských aspektů. Aktivní účast trenérů, teoretiků, výzkumníků, lékařů a samozřejmě i samotných sportovců, vše podporuje názornými ukázkami, získanými z archivní dokumentace ČT. Seriál by měl být využit i jako studijní materiál v nabídce pro školy. Probíhá jednání s ČT o možnosti prodeje DVD školám za účasti MŠMT.

Olympsport, Česká asociace pro olympijskou a sportovní filatelii, člen Svazu Českých filatelistů (SČF), člen Mezinárodní federace pro olympijskou filatelii (F.I.P.O.) je kolektivním členem ČOA, sdružuje zájemce o sportovní a olympijskou filatelii, poskytuje jim servis o novinkách v oboru, rozšiřuje odbornou literaturu, podporuje a propaguje olympijskou myšlenku, organizuje činnosti a služby, prospěšné olympijské filatelii a propaguje český sport a český olympismus. Činnost Olympsportu je rozsáhlá, např.:

- Vydal dopisnice a obálky s přitisky opatřené poštovními razítky připomínající úspěchy českých sportovců na mezinárodním poli a hrách XXIX. olympiády v Pekingu 2008,
- Navrhl poštovní strojové razítko používané v razítkovacím stroju ČOV.
- Svými 12 exponáty se zúčastnil filatelistické soutěžní výstavy uspořádané v průběhu olympijských her v Pekingu. Mezinárodní komise jurimanů při výstavě Olympex 2008 ohodnotila exponáty našich vystavovatelů třemi pozlacenými, čtyřmi stříbrnými a pěti bronzovými medailemi.
- Uspořádal setkání členů společnosti v Brně a Praze, vydává ročně čtyři zpravodaje s odbornými články a monotematickou knihovničku.

-
V rámci ČOA začal vyvíjet činnost Klub olympijských sběratelů s cílem podporovat sběratelský zájem o olympijskou symboliku mezi sportovci a širší veřejností a napomáhat při budování jejich sbírek. Angažoval také při výběru nových olympijských symbolik (oficiálních odznaků ČOV, účastnických a dalších odznaků olympijských her, vlaječky, kravaty apod.). Úspěšně bylo vydáno monografické číslo 39 Olympijské knihovničky „Memorabilie Českého olympijského výboru 1993 – 2006“, které

představilo širší veřejnosti část memorabilií klubu od r. 1993, tj. od opětovného vzniku samostatného ČOV.